HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/26-01/117
URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 6. studenoga 2026.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog odluke o prelasku granice Republike Hrvatske oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru NATO modela snaga,*** koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 46. stavka 1. i članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19., 155/23. i 136/25.) podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 5. studenoga 2026. godine.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike Tomislava Galića, Dragu Matanovića i Branka Hrga.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/26-06/16
URBROJ: 50301-29/37-26-2

Zagreb, 5. studenoga 2026.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog odluke o prelasku granice Republike Hrvatske oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru NATO modela snaga

Na temelju članka 46. stavka 1. i članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13, 75/15., 27/16., 110/17. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19., 155/23. i 136/25.) i članka 172. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog odluke o prelasku granice Republike Hrvatske oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru NATO modela snaga.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike Tomislava Galića, Dragu Matanovića i Branka Hrga.

REPUBLIKA HRVATSKA 2 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE ZAGREB

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ODLUKE O PRELASKU GRANICE REPUBLIKE HRVATSKE ORUŽANIH SNAGA DRŽAVA ČLANICA NATO-a I ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE ANGAŽIRANIH U OKVIRU NATO MODELA SNAGA

Zagreb, studeni 2026.

PRIJEDLOG ODLUKE O PRELASKU GRANICE REPUBLIKE HRVATSKE ORUŽANIH SNAGA DRŽAVA ČLANICA NATO-a I ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE ANGAŽIRANIH U OKVIRU NATO MODELA SNAGA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE

Na temelju članka 7. stavaka 3. i 5. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pokreće se postupak za donošenje Odluke o prelasku granice Republike Hrvatske oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru NATO modela snaga (u daljnjem tekstu: Odluka).

II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA

Odluka o uspostavi NATO snaga za brzi odgovor (*NATO Response Force* – NRF) usvojena je na samitu NATO-a u Pragu 2002. godine, s glavnim ciljem brzog vojnog odgovora u slučaju krize, neovisno je li riječ o kolektivnoj obrani, kriznim operacijama izvan teritorija država članica NATO-a ili pomoći u slučaju katastrofa.

Zbog značajnog pogoršanja sigurnosnog okružja na granicama NATO-a, šefovi država i vlada država članica NATO-a na samitu NATO-a u Walesu 2014. godine usvojili su odluku o uspostavi Združenih snaga visoke spremnosti (*Very High Readiness Joint Task Force* – VJTF), kao dijela NATO snaga za brzi odgovor.

Odlukom o prelasku granice Republike Hrvatske oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru Združenih snaga visoke spremnosti NATO-a iz sastava snaga za brzi odgovor NATO-a („Narodne novine“, broj 105/15.) odobren je prelazak granice Republike Hrvatske dijelovima Združenih snaga visoke spremnosti NATO-a radi omogućavanja njihova brzog raspoređivanja na teritoriju Republike Hrvatske u situacijama predviđenima međunarodnim ugovorom te prelazak granice Republike Hrvatske i djelovanje dijelu Oružanih snaga Republike Hrvatske deklariranih u Združene snage visoke spremnosti NATO-a, u skladu sa zahtjevom nadležnih zapovjedništva NATO-a.

Zbog promjena u strukturi NATO snaga u sustavu spremnosti donesena je Odluka o prelasku granice Republike Hrvatske Oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru novog modela snaga NATO-a u 2024. godini („Narodne novine“, broj 154/23.) te Odluka o prelasku granice Republike Hrvatske Oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru modela snaga NATO-a u 2025. i 2026. godini („Narodne novine“, broj 143/24.).

III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE

Na NATO samitu u Madridu 2022. godine saveznici su usvojili novi Strateški koncept i dogovorili uspostavu novog NATO modela snaga (*NATO Force Model* – NFM).

Strateški koncept stavlja naglasak na kolektivnu obranu, a NFM predstavlja način na koji će planovi obrane Saveza biti izravno vezani sa snagama potrebnima za njihovu provedbu. Veličina i razina spremnosti snaga NFM-a značajno je veća u odnosu na prijašnje razmjestive snage u okviru NRF-a. Snage u NFM-u podijeljene su u tri kategorije spremnosti. Snage deklarirane u prvoj kategoriji imaju spremnost do 10 dana, u drugoj kategoriji spremnost od 11 do 30 dana, dok je u trećoj kategoriji spremnost od 31 do 180 dana.

Formiranjem NFM-a ojačava se i modernizira struktura snaga NATO-a, podržana je provedba temeljne zadaće NATO-a i osigurani su resursi za novu generaciju obrambenih planova Saveza. Ove snage ustrojene su na način koji omogućuje provedbu uravnoteženog odgovora na ugroze u punom rasponu - od prijetnje preko krize pa do oružanog sukoba s ciljem odvraćanja i obrane. Većina scenarija ne zahtijeva nužno aktiviranje članka 5. Sjevernoatlantskog ugovora, ni proglašenje stanja neposredne ugroženosti ili ratnog stanja u državama članicama Saveza.

Dodatno, prva kategorija spremnosti NFM-a obuhvaća i poseban element snaga – Savezničke snage za odgovor (*Allied Reaction Force – ARF*). Za razliku od većine snaga iz prve kategorije spremnosti NFM-a, čije je djelovanje predviđeno isključivo za provedbu aktivnosti odvraćanja i kolektivne obrane putem unaprijed definiranih planova, ARF predstavlja stratešku pričuvu vrhovnog zapovjednika Savezničkih snaga za Europu (*Supreme Allied Commander Europe* – SACEUR), koja nije vezana uz navedene planove, namijenjenu širokom spektru zadaća, za provedbu aktivnosti odvraćanja, kolektivne obrane te potencijalno i za druge aktivnosti.

U multinacionalne i višenamjenske snage sposobne za brzo raspoređivanje ubrajaju se i Međunarodne združene namjenske snage nuklearne, biološke i kemijske obrane – NBKO (*Combined Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defence Task Force – CJ CBRND TF*), čija misija je osigurati brzo raspoređivu i vjerodostojnu sposobnost NBKO kako bi se osigurala sloboda djelovanja i operativna učinkovitost NATO-a u okružju s nuklearnim, biološkim i kemijskim prijetnjama i incidentima.

Jedan od kritičnih elemenata učinkovitog odvraćanja i obrane je pravovremena raspoloživost snaga u području njihova angažiranja. Budući da se kod NFM-a prve kategorije radi o NATO snagama visoke spremnosti, potrebno je donijeti odluku o odobravanju prelaska granice Republike Hrvatske dijelu oružanih snaga država članica NATO-a kako bi se osiguralo raspoređivanje snaga u zahtijevanim vremenskim okvirima. Isto tako, potrebno je odobriti prelazak granice dijela Oružanih snaga Republike Hrvatske deklariranih u NFM prve kategorije radi njihova brzog angažiranja od nadležnih tijela i zapovjedništava NATO-a, za vrijeme dok su te snage u predviđenom statusu spremnosti za djelovanje. Odlukom se osigurava mogućnost brzog raspoređivanja deklariranih dijelova Oružanih snaga Republike Hrvatske u okviru NFM-a koji su u spremnosti u roku do 10 dana i njihovo angažiranje od nadležnih zapovjedništava NATO-a u okviru NATO postava odvraćanja odnosno faza savezničkih planova kojima se odvraća potencijalni napad na Savez.

Uzimajući u obzir sve navedeno, predlaže se donošenje Odluke o prelasku granice Republike Hrvatske oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru NFM-a, uključujući ARF i CJ CBRND TF te omogući brzi odgovor u situacijama prijetnje Savezu.

Republika Hrvatska ovime bi uskladila postupke sa zahtjevima za povećanjem raspoloživosti savezničkih snaga koje se mogu uporabiti kao brzi odgovor na sigurnosne izazove na cijelom euroatlantskom području, pa tako i za obranu Republike Hrvatske.

Uporaba Oružanih snaga Republike Hrvatske u ratnom stanju, odnosno u okviru faze savezničkih planova kojom je aktivirana kolektivna obrana Saveza nije predmet ove odluke. U slučaju potrebe djelovanja u fazi savezničkih planova kojima se aktivira kolektivna obrana Hrvatski sabor odlučuje o uporabi raspoređenih dijelova Oružanih snaga Republike Hrvatske.

IV. POTREBNA FINANCIJSKA SREDSTVA

Potrebna sredstva za provedbu ove Odluke planirana su na razdjelu i glavi Ministarstva obrane u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i 2028. godine.

Na temelju članka 46. stavka 1. i članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18, 70/19, 155/23 i 136/25), a u vezi s člankom 7. stavcima 3. i 5. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatski sabor na sjednici _____ donio je

O D L U K U

O PRELASKU GRANICE REPUBLIKE HRVATSKE ORUŽANIH SNAGA DRŽAVA ČLANICA NATO-a I ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE ANGAŽIRANIH U OKVIRU NATO MODELA SNAGA

I.

Odobrava se prelazak granice Republike Hrvatske u 2027. i 2028. godini dijelu oružanih snaga država članica NATO-a iz sastava NATO modela snaga koje su u spremnosti u roku do deset dana, u okviru NATO postava odvraćanja, radi njihova raspoređivanja na teritoriju Republike Hrvatske, u situacijama predviđenim međunarodnim ugovorom.

II.

Odobrava se prelazak granice Republike Hrvatske u 2027. i 2028. godini dijelu Oružanih snaga Republike Hrvatske deklariranih u NATO model snaga u skladu sa Zakonom o obrani, koje su u spremnosti u roku do deset dana, u okviru NATO postava odvraćanja na teritoriju država članica NATO-a, u skladu s međunarodnim ugovorom.

III.

Odobrava se prelazak granice Republike Hrvatske u 2027. i 2028. godini dijelu Oružanih snaga Republike Hrvatske deklariranih u Savezničke snage za odgovor i Međunarodne združene namjenske snage NBKO NATO modela snaga, u skladu sa Zakonom o obrani, koje su u spremnosti u roku do deset dana, u skladu s međunarodnim ugovorom.

IV.

Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da izvijesti Hrvatski sabor o provedbi ove Odluke.

V.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

KLASA:
Zagreb,

HRVATSKI SABOR

Predsjednik Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković

O B R A Z L O Ž E N J E

Točkom I. određuje se da Hrvatski sabor donosi odluku kojom se odobrava prelazak granice Republike Hrvatske u 2027. i 2028. godini dijelu oružanih snaga država članica NATO-a iz sastava NATO modela snaga koje su u spremnosti u roku do deset dana, u okviru NATO postava odvraćanja, radi njihova raspoređivanja na teritoriju Republike Hrvatske, u situacijama predviđenim međunarodnim ugovorom.

Točkom II. određuje se da Hrvatski sabor donosi odluku kojom se odobrava prelazak granice Republike Hrvatske u 2027. i 2028. godini dijelu Oružanih snaga Republike Hrvatske deklariranih u NATO model snaga, u skladu sa Zakonom o obrani, koje su u spremnosti u roku do deset dana, u okviru NATO postava odvraćanja na teritoriju država članica NATO-a, u skladu s međunarodnim ugovorom.

Točkom III. određuje se da Hrvatski sabor donosi odluku kojom se odobrava prelazak granice Republike Hrvatske u 2027. i 2028. godini dijelu Oružanih snaga Republike Hrvatske deklariranih u Savezničke snage za odgovor i Međunarodne združene namjenske snage NBKO NATO modela snaga, u skladu sa Zakonom o obrani, koje su u spremnosti u roku do deset dana, u skladu s međunarodnim ugovorom.

Točkom IV. obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da izvijesti Hrvatski sabor o provedbi ove Odluke.

Točkom V. određuje se stupanje na snagu ove Odluke.

Republika Hrvatska
Predsjednik

Na temelju članka 7. stavka 3. i 5. i članka 100. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 05/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) te članka 46. stavka 1. i članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine" broj 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18., 70/19., 155/23. i 136/25.), donosim

O D L U K U

o davanju prethodne suglasnosti

I.

Ovom Odlukom dajem prethodnu suglasnost na Prijedlog odluke Vlade Republike Hrvatske o prelasku granice Republike Hrvatske oružanih snaga država članica NATO-a i Oružanih snaga Republike Hrvatske angažiranih u okviru modela snaga NATO-a u 2027. i 2028. godini, u tekstu koji je priložen dopisu ministra obrane KLASA: 804-07/26-01/6, URBROJ: 512-01-26-6 od 30. rujna 2026. godine.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 800-02/26-03/11
URBROJ: 71-03-01/2-26-02

Zagreb, 09. listopada 2026.

PREDSJEDNIK REPUBLIKE
I VRHOVNI ZAPOVJEDNIK
ORUŽANIH SNAGA

Zoran Milanović